

**Dissertatio medica inauguralis, de phthisi pulmonali ... / Eruditorum
examini subjicit Thomas Mawe.**

Contributors

Mawe, Thomas.
University of Edinburgh.

Publication/Creation

Edinburgi : Excudebant C. Stewart et socii, Academiae typographi, 1803.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/t6mjua6g>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISSERTATIO MEDICA,
INAUGURALIS,
DE
PHTHISI PULMONALI:

PHYSIS PULMONALIS
DE
INFLUENTIA
DISSERTATIO MEDICA

2.

DISSERTATIO MEDICA,
INAUGURALIS,
DE
PHTHISI PULMONALI.

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, SS. T.P.

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI;

NEC NON

AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI Consensu;
Et NOBILISSIMAE FACULTATIS MEDICAE Decreto;

Pro Gradu Doctoris,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

THOMAS MAWE,

HIBERNUS.

Ad Diem 24 Junii, horâ locoque solitis.

flammae latentis
Indicium rubor est, et ductus anhelitus ægræ.
Ovid. Met. Lib. vii.

Inspice, nescio quid trepidat mihi pectus et ægris
Faucibus exsuperat gravis balitus
qui dicit Medico.

Persii Sat. iii.

Gutturæ sulphureas lente exhalante mephites.
Id.

EDINBURGI:
EXCUDEBANT C. STEWART ET SOCIJ,
ACADEMIÆ TYPOGRAPHI.

1803.

DISSEMINATION

OF

THE

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

OF

VIRO OPTIMO
VEREQUE BENEVOLENTI
RALPH MARSHALL,
ARMIGERO,
DE COMITATU KERRIENSI,
JURIS LEGUMQUE PERITO,
VIRTUTIBUS PLURIMIS ET PUBLICIS ET PRIVATIS
SANE SPECTABILI,
DE SE SUISQUE OPTIME MERITO,
OB INNUMERA BENEFICIA IN SE SUOSQUE
COLLATA,
HOC QUALECUNQUE TENTAMEN MEDICUM,
ANIMI GRATISSIMI INDICIUM,
OMNI, QUA DECET, DEFERENTIA,
SACRUM ESSE VULT
AUCTOR.

ANNO OPTIMO

VEREQUE BENEVOLENTI

RALPH MARSHALL,

ARMIGERO,

DE COMITATU KIRRIENSI,

TURN LINGUAE FRISICAE.

VIRTUTIBUS PLACENS ET PUBLICE ET PRIVATE

SANE SPECTABILIS,

DE SE SUAVIOR OPTIME MERITO,

DE INNUMERIS BENEFICIIS IN SE SUAVIOR

COLLATA,

NOBIS QUALIBETQUE TENTANDA MERITO

ANIMI GRATIAS HABEAMUS,

OMNI QUAE PRORSUM INVENIUNTUR

GRATIAS HABEAMUS

AUCTOR

AUCTOR

NEC NON
VIRO PRÆCLARO
REV. BARTH LLOYD, S. T. C. D.

MORUM HUMANITATE,
PIETATE INTEMERATA,
INGENUARUM PERITIA ARTIUM,
CÆTERISQUE VIRTUTIBUS QUÆ HOMINEM EXORNANT

ADMODUM CONSPICUO

OB

INSIGNEM, QUÆ SE SEMPER EXCEPIT,
BENEVOLENTIAM,
HANC DISSERTATIONEM,
PRIMOS SUOS, IN ARTE MEDICA, CONATUS,
ANIMO GRATISSIMO, OFFERT

AUCTOR.

Digitized by the Internet Archive
in 2020 with funding from
Wellcome Library

DISSERTATIO MEDICA,

INAUGURALIS,

DE

PHTHISI PULMONALI.

AUCTORE THOMA MAWE.

QUONIAM ab legibus hujusce Academiae sancitum est, ut ii, qui ad gradum Doctoratus aspirant, et publicam salutem sibi permitti velint, scientiae et peritiae suae medicae specimen quoddam in apertum proferant: fert me animus de Phthisi Pulmonali paucis disserere, eaque edere, quae mihi, super hac re meditantī, imprimis notatu digna videntur. Ignoscat autem mihi lector benevolus, quod rudis et tenuis tantum ingenii (quod sentio quam in me sit exiguum)

rem adeo difficilem et funestam tractare aufim : non enim eo arrogantiae processu ut quid novi luminis huic morbo adhibere me posse existimem ; verum quicquid ex aliorum scriptis excerpere potui, vel propria experientia instruit, hic inferere conabor. Strages hoc morbo, peste quasi, harum insularum populis illata, ad *hunc* conatum me movet, et si quid levaminis humano generi afferre possum, opera mea quam bene collocata erit!

DEFINITIO.

Phthisin Pulmonalem cel. Cullenus sic definit : “ Corporis emaciatio et debilitas, tussi, “ febre hecticâ et plerumque expectoratione purulentâ.”

Quoniam verò hæc definitio non satis apta videtur, idcirco, quo magis exacta esset, verba, “ semper ferè cum dyspnoea et dolore cujusdam “ partis

“partis thoracis plerumque obtuso,” subjicere mihi liceat.

HISTORIA.

Phthisis a plerisque auctoribus in duo stadia, nempe in inflammatorium et suppuratorium, seu in Phthisin incipientem et confirmatam, divisa est.

Primi stadii indicia.—Primo stadio semper adesse observatur tussicula levis, fere sicca et crebra, interdum etiam humida, vesperi et per noctem præcipue ingravescens; respiratio plus minus difficilis, corporis quovis motu, ascensu præsertim, aucta; molesta etiam in utrumvis latus cubatio, titillatio faucium, rauco, sæpe hæmoptysis quoque cum sensu ponderis circum præcordia, et genarum rubedine adfunt. Tussis ab initio et ægro et familiaribus ejus adeo mitis videtur, ut pro nihilo habeatur, donec vires

tanta

tantas eundo acquirit, ut ad eam amovendam, malosse ejus effectus avertendos, peritissimorum conatus irritos reddat. Inertia, appetitûs plerumque prostratio, vomitus sæpe post cibum, cum alvo ut plurimum adstricta eveniunt. Pulsus celer et durus, interdum etiam plenus est, lingua albida et facies pallida fiunt, oculorum adnatæ colorem margaritarum referunt. Sanguis in hoc stadio missus crustâ albidâ tenaci plerumque obductus est; hæc ægrum, aliquot per menses vel etiam annos, plus minus urgent, ortumque habent plerumque verno vel autumnali tempore.

In progressu autem morbi respiratio difficilior et pulsus crebrior evadunt; halitus foetide olet, oculi subsidunt; vultus omnino præter maculam rubram circumscriptam pallefcit; lingua, quæ hætenus albida et humida fuit, nunc nitida et rubra fit, et tandem aphthis obducitur; dolor thoracis et tussis, quæ interdum primo stadio adesse haud observantur, nunc tandem sese produnt;

ad dunt; febricula accenditur, quæ omnia sympto-
mata secundum stadium denotant.

Hujusce febris (quæ Hæctica audit) invasiones
duplices quotidie sunt, vesperi nempe et meridie;
hæc fere magis obscura est, nisi post cibum aut
exercitationem; vespertina autem accessio clarior
plerumque et fortior horam circiter quintam aut
sextam P. M. languore, debilitate et rigore quo-
dam comitata invadit; frigore cito evanescente
totum corpus, præsertim volæ manuum et pedum
plantæ, præter morem calescunt; horam circiter
tertiam matutinam sudores a capite, collo et
pectore diffluunt, atque febrilem invasionem
amoveant: paroxysmo peracto multum levatur
æger, et tandem gratissimo fruitur somno. Sum-
mo mane sequente copia ingens puris flavi et
viridis, interdum cum sapore foetido et ingrato,
aliquando etiam salino expuitur; concretiones
cretaceæ tussiendo nonnunquam quoque ejiciun-
tur; urina sedimentum furfuraceum deponit; sitis
parum augetur, appetitus non ex toto proster-
tur

tur; contrā verò cibum æger sæpe avidissimè appetit. Nunc dyspnœa ægrum nocte dieque fatigat, cum dolore thoracis molestissimo, nunc vago nunc fixo, tussiquè adaucto; alvus, quæ hætenus plerumque adstricta fuit, præsertim matutinos post sudores, nunc solvitur, et tandem in perpetuam diarrhœam definit, quæ, sudore deficiente, immanior fit; capilli decidunt, ungues incurvantur, corpus paroxysmis iteratis magis magisque extenuatur; fætor ab ore, etiam a corpore toto, emanat; (in fæminis, cum aliquamdiu perstitit morbus, mensium fluxio prorsus definit), viribus tandem penitus prostratis corpus intumescit, præsertim crura circum et pedes, deglutitio læditur et sputa supprimuntur; mentem, quæ hætenus varia fuit, nunc dejecta, nunc spe elata, delirium, mortis prænuncium, tandem invadit, ægrique miseriis finem imponit.

Haec indicia verò eundem ordinem supra memoratum non semper observant; in quibusdam etenim invasio meridiana vespertinâ gravior est,

in aliis plurima signa, ut expectoratio purulenta, vomitus, thoracis dolor, et etiam tussis abesse observantur. In fæminis uterum gerentibus morbus suspendi videtur, aucta vi post foetum expulsum rediturus. Juvenes ad hunc morbum maxime proclives sunt, fœminas magis quam viros aggreditur, easque thorace angustiore, collo longo, altisque humeris præditas, et quod maxime dolendum est, forma venustiore et teneriore indutas; nulla autem ætas aut conditio ei immunis existit. In regionibus calidioribus contagiosa esse fertur, verum apud populos harum insularum hocce ita se habere non audiui.

DIAGNOSIS.

Phthisin ab aliis morbis fecernere apprimè utile et necessarium est: cum aliquatenus progressa sit satis facile distinguatur; verum initio, ubi distinctio maxime interesse videtur, longe aliter res se habet. Morbus, a quo Phthisis incipiens

piens difficillime dijudicari potest, Catarrhus appellatur : hic præcipue hyeme aut vere a frigore collecto originem ducit, et subita fere est ejus invasio, tussis eum comitans plerumque gravis constans et humida est, pyrexia plus minus adest, faucium quoque tumor et inflammatio, coryza, raucitas, sternutatio vix ulla cum debilitate adfunt, quæ omnia medicamentis rite adhibitis, aut etiam sponte vel æstate appropinquante aut aliquatenus progressa, evanescunt, quorum pleraque catarrhum exhibent : contra vero tussis, Phthiseos socia, sæpe levis et ficca diu manet ; interdum abest, et post intervalla redit, modo lenis modo gravior, horâ somni et mane præcipue ingravescens atque levi dyspnœa stipata ; dolor aliqua in parte thoracis, lenta macies et debilitas certissima discrimina sunt : præterea, totius corporis formæ morbisque, quibus æger vel majores ejus proclives fuerint, animum intendere haud absurdum esset. Phthisis æstivo tempore non decedit, nec semper a frigore, catarrhi instar, ortum habet ; præterea si sputo nil inest præter mucum, catarrhum

catarrhum indicat ; sed si quid puris eidem inesse comperiat, Phthisis jure habenda sit. Plurima experimenta, quibus mucus a pure distinguatur, non solum ab antiquis verum etiam a recentioribus instituta sunt ; sputum si aquæ marinæ affusum, imum petat, pus ab antiquis recensitum fuit, sin minus, mucus ; sed huic experimento parum fidendum est, quia pus aëri admistum innatare plane patet ; nil quoque agit odor fœtidus a pure igni injecto emissus, cum idem sit de mucos vel ulla animali substantia. Experimenta viri ingeniosi nuperi Caroli Darwin et mucum et pus in acido sulphurico dissolvi docent ; at hoc difficilior, et si tali puris solutioni aquam adjicias, pus vel fundum petit, vel ita per liquorem diffunditur, ut turbidum omnino reddat ; sed mucus facilius dissolvitur, et tali mucis solutioni aquâ adjectâ mucus separatur et observatur vel superficie innatans vel discerptus in flocculos in liquore suspenditur. Idem vir ingeniosus asserit si solutioni puris in potassa aqua adjiciatur, pus præcipitari, mucis vero hujusmodi solutionem aquæ addi-

tione nullam subire mutationem. Pus acriter concitatum facilius aquæ immiscetur, mucus autem tardius; illud breviter post quietem præcipitatur, hoc nequaquam. Pus quoque brevi acescit et cito putrescit, mucus vero diutissime (in moderato atmosphææ calore) blandam servat indolem, nunquam in acidam ac tardissime in putridam fermentationem transiturus.—Phthisis confirmata febre hæctica ab omnibus aliis morbis probe discernatur.

PROGNOSIS

Super hoc morbo fere semper infausta est. Phthisin etiam ab initio nunquam periculi expertem estimandam oportet, longeque major pars eorum, qui ei semel impliciti fuere, eodem perierunt. Exitus autem pro morbi progressu plus minus anceps plerumque existit: sed quoniam nonnulli ab mortis faucibus mirifice erepti sunt, omniaque quæ ad ægri salutem conferant, tentare

tentare decet : indicia quæ spem salutis recuperandæ secum afferunt, quæque infausta, enumerare nitar. Primo in stadio morbi, si vires haud multum imminutæ sint, respiratio facilis, tussis lenis absque ulla labis hæreditariæ suspitione, exitum felicem sperandum præbent, etiam ubi inflammatio et irritatio solummodo adsunt, hæc medicamentis perite adhibitis feliciter cedunt. Lingua quoque biliosa, appetitus somnusque benigni fausta inter indicia numerantur; si autem respiratio difficilis, tussis molesta, expectoratio copiosa foetida et puriformis sint, cum febre magis sæviente, vix ullam spem fovere sinunt; sed si suppuratio facta (quamvis viribus haud fractis si excreari potest, non infaustum est) vires penitus prostratæ, sudores matutini, diarrhœa liquente alternantes, cum tumoribus œdematosis artus inferiores occupantibus, accedant, aut cum a mala pectoris conformatione, vel a labe congenita orta fuerit, ne vel minimam spem alere valemus. Phthiseos cursum supervenientibus mania aut graviditate ad tempus inhiberi fertur, his autem
amotis

amotis, vi aucta rediturum ; nonnulli etiam perhibent superveniente mania morbum prorsus amotum esse.

RATIO QUORUNDAM SYMPTOMATUM.

Tussis sicca, morbum incipens, ab inflammatione tunicas bronchiorum membranaceas irritante, vel a muco in vesiculis et ramulis tracheæ detento et vitiato oriri videtur.

Dyspnæa et oppressio, ab tuberculis, muco et vomicis, libero aëris per tracheæ ramulos transiui obstantibus, ortum habent, omnique corporis motu, qui sanguinis cursum per pulmones accelerat, semper in pejus abeunt.

Debilitas

Debilitas et macies, ex respiratione læsa, concoctione cibi depravata, nocturnis fudoribus et alvi proluvie colliquitivis, febre Hæctica, quæ, febrium instar omnium, vires magnopere frangit, proveniunt; tussis quoque somnum reficientem arcendo ad hæc procreanda plurimum confert.

Febris Hæctica, ad absorptionem puris a plerisque refertur; quoniam vero ubi nullum pus formari observatur, febris hæcce adesse videtur, viribus debilitatis haud inepte fortasse tribui debet; unde vespertina accessio in hac æque ac in febribus aliis oritur, adhuc sub judice manet.

De crurum et pedum intumescencia, vasa sanguifera morbo laxata et difficilis sanguinis reditus exhalationem augent, et hinc humor feri instar in telam spongiosam congeritur, et inde tumorem generat.

Sputa purulenta ex ruptis tuberculis aut vomicis effunduntur, interdum sanguine commista sunt

sunt, et tunc ab vasis vicinis, quibus sanguis continetur, erosio provenire videntur.

Quomodo cursus phthiæ graviditate inhibetur, variæ sunt opiniones, nonnulli ad derivationem oxygenii ab matre ad foetum, alii ad nauseam et vomitionem perpetuam graviditatis comites, referunt: sed hæcce suspensio multo melius fortasse ad sanguinis majorem determinationem, uterum versus, indeque ad pulmones minorem, referri debet; et hoc verisimilius videtur, quod foetu expulso, omnia symptomata in pejus abeunt, nempe quia tunc determinatio ad mammas et pulmones multo major evenit.

CAUSÆ PRÆDISPONENTES

Quæ homines Phthiæ obnoxios reddunt, triplices memorantur, nempe, temperamentum corporis sanguineum, thoracis prava conformatio, atque

atque debilitas ; de quibus figillatim paucis agere nitar.

Temperamentum sanguineum per pleniorē corporis constitutionem, cutem mollem et delicatam, capillos flavos, rufos, et interdum fuscōs, venas magnas et tumidas bene dignoscitur, animus varius, hilaris, levis, et sæpe voluptuarius est; hæ temperamenti sanguinei notæ sunt, et hoc præditi summa cautela opus est. Thoracis pravæ conformationis indicia sunt angustia pectoris, collum gracile et longum, scapulæ prominentes, costæ depressæ, nimia corporis pro ætate proceritas, quæ omnia opportunitatem ad Phthisin efficiunt, ratione minime quidem obscurâ. Phthisis etenim meridie vitæ præcipue occurrit, quo tempore magna arteria et arteria pulmonalis eam attingunt amplitudinem, quam vis cordis et arteriarum postulat, et sanguis per pulmones præ cæteris partibus impetu distribuitur, quocirca si præ exiguitate arteriæ pulmonales sanguinem in ipsas impulsū transmittere nequeant, vel si

ex

ex his quædam præ cæteris comprimantur, exinde fit quod sanguis in pulmonibus supra modum cumulatus, nimiosque motus arteriarum excitans, effusionem vel craffamenti vel feri in bronchia telamve cellulofam efficiat; anſamque tuberculis præbeat. Idem fit ex omni corporis poſitione quæ pectus coarctat, modo diu in ea perſtare neceſſe eſt; hinc patet ratio quare ſedentarii præ omnibus aliis ad hunc morbum proni fiunt.

Vafa bronchiorum debilitatis univerſalis participia, ſanguinem in ipsis congerunt, et ita quantitatem muci præternaturalem effundunt, tuſſiendo nonnunquam ejiciendum, ſæpius autem in pulmones ipſos effunditur, ibique nidum tuberculis creat. Sed ex omnibus cauſis prædiſponentibus longe frequentiffima eſt ſcrophula. Cadavera fere omnia diſſecta ſcrophulæ indicia exhibent, et ſumma Phthiſin inter et ſcrophulam intercedit affinitas: ambo per æſtatem remiſſionem ferunt: tumores ſcrophuloſi Phthiſin ſæpe comitantur, interdum quoque his externis ſignis
amotis

amotis, Phthifeos indicia evolvuntur. Calidarum regionum incolæ huc delati ad Phthisin proclives fieri dicuntur.

CAUSÆ EXCITANTES,

Quarum præcipuæ sunt catarrhus, hæmoptysis, pneumonia, asthma, et lues venerea, &c.

Phthifis ex catarrho sæpe emanat, hic enim cutis halitum supprimendo, et vasa externa constringendo, copiam sanguinis pleniorē pulmones versus impellit, tussis quoque ejus comes, irritatione sua fere perpetua, tubercula, si quævis adsint, excitat.

Hæmoptyseos effectum Phthifin agnoscunt plurimi auctores, vix tamen dubitandum est quin illa ex hac sæpius provenit; tamen si sanguis in bronchiorum ramulis per remoram corrumpatur,

Phthisis jure timenda est, præsertim si in eam proclivitas adfit.

Pneumonia quæ in suppurationem abit, tubercula alioquin inertia mansura ad inflammationem, et puris maligni generis secretionem stimulat, et ita hæcticam inducit.

Phthiſeos invasionem asthma acceleratam esse nonnulli perhibent, nempe tubercula in inflammationem et suppurationem rapiendo, valido, quo quatit pulmones, motu; asthma tamen in hydrothoracem sæpius quam in phthisin transit.

Lues venerea ulcus in pulmonibus ut alibi forsan creat, sed nimia quantitas hydrargyri in ea curanda absumpta, Phthiſeos causa excitans verifimilis est; aliæ quoque causæ excitantes memorantur, scilicet quarundam artium exercitatio, ut factores, fabri ferrarii et lignarii, et præ aliis, qui pulveri subjiuntur.

RATIO

RATIO MEDENDI.

Ex historia hujusce morbi jam prolatâ, videre licet quam inermis et fere inefficax sit ars nostra ad eum amovendum. Auctores medici, qui de Phthisi pulmonali tractarunt, omnes in hoc consentiunt, morbum etiam incipientem difficillime subigi; at aliquatenus provectum omnino infanabilem esse. Sed quoniam exempla quædam morbi jam plurimum progressi remediis felicissime cessisse tradita sunt, et quoniam medicorum est omnem opem auxiliumque arripere quibus miserandæ ægrorum forti subvenire possint, ut si sanitatem minus queant solatium saltem illis concilient; remedia, quæ nunc maxime licere conceduntur, enumerare conabor; et hunc in finem in quatuor divisiones redacta sunt; nempe, ab causis excitantibus præcavere; tuberculorum inflammationem impedire, vel jam inceptam amovere; sanguinis cursum a pulmonibus avertere;

tere; et denique symptomata maxime urgentia
lenire et mitigare.

Prima indicatio optime obtinetur morbum
primarium, (scilicet qui Phthisi faveret), perite
amovendo et corpus a frigore externo, et ab
omnibus cœli mutationibus muniendo, ad cujus
malos effectus præcavendos nil magis præstat,
quam lanea subucula, quæ in hoc morbo appri-
me utilis esse probatur; tum ex multorum testi-
moniis, cum ex hoc præcipue quod gens nescio
quæ septentrionalis, antequam panni lintei usus
iis notus fuit, Phthiseos immunis extitisse fertur;
et præterea Batavi, qui vestimenta calida induunt,
plerumque hujusmodi morbi expertes observan-
tur. Multas ob causas Phthifici panno laneo præ
linteo ad cutem vestiendi sunt, quia indole mi-
nus irritante est, et quia per eam frigida circum-
ambiens atmosphæra calorem corpori subducere
nequit, et ideo per hyemem calidus est, et quia
perspirationem tempore æstivo cum corpus ca-
lore gravidum est, promovet; et sic hac tempe-

tate

tate refrigerans fit, et denique quia humores aqueos ab cute expulso abforbet. Ex hinc patet quod totum per annum usus ejus continuetur: veruntamen quod anglice *fleecy hosiery* vocatur, si modo in promptu fit, huic anteponendum esset. Cum causa excitans ad artis cujusvis exercitacionem referri potest, ab ea desistere omnino oportet.

Migratio regionem in calidam per brumam negligenda non esset; et Galliae regio australis, Lusitania, insula Madeira &c. summis laudibus efferuntur; verum ex his duo novissimi incommodis suis non carent; talis est humiditas Lusitaniae et regio montana Madeirae, quae occasionem exercitandi Phthificis adeo necessariam denegant; et in Hispania ab magistratibus cautum est ne hoc morbo laborantes in domos recipiantur, et sic cane pejus et angue evitantur; sed beneficium quod ex regione calida oriri putatur, maxima ex parte consequi possumus temperiem cubiculi, in quo

quo cubat æger, ad gradum circiter sexagesimum fervando.

Quando signa inflammatoria, dolor nimirum pectoris sub inspiratione auctus, pyrexia, pulsus celer et durus, respiratio difficilis et tussis sicca superveniunt, regimen antiphlogisticum, ut aiunt, scilicet venæsectio, diæta parca, libera aëris frigidi admissio, vel potius sedula caloris externi evitatio, fæcium alvinarum evacuatio, vaporum aceti vel aquæ tepidæ inhalatio cæteraque remedia quæ inflammationem temperant, adhibere oportet. Sed in sanguinis abstractione jubenda summâ cautelâ opus est; intempestivus etenim ejus usus tantum malum corpori inferre possit, quantum postea nullo modo reparare queamus, præsertim cum scrophulam, aut labem hæreditariam, aut tubercula jam formata adesse suspicamur: tunc ad venæsectionem cautissime confugiendum sit, sed potius cucurbitulis cruentis vel hirudinibus, aut epispasticis magis fidendum esset. Digitalis ob dotes ejus, quibus pulsus arteriarum tardiores

diores reddere, et quibus aquæ hydropicæ absorptionem promovere observatus fuit, summam famam in hoc morbo sibi paravit, non modo ad inflammationem discutiendam, verum etiam ad tuberculorum absorptionem promovendam, præcipue cum sub initio morbi usurpatus fuerit; febrim hecticam, et sudores quoque sublevare fertur. Dosis ejus primo semigranum non exsuperaret, sed gradatim augeatur; mala ejus epispasticis regioni ventriculi et spiritu vini bene corriguntur. Hydrargyrus, cinchona, cicuta, cerussa acetata, &c. fautores suos habuerant; verum nunc praxi hodierna, ut inefficaces, rejiciuntur. Quando vero ex lue venerea Phthisin provenisse colligere possumus, tunc hydrargyrus locum habere rite videtur. Experientia ex propria asserere queo, quod in lue curanda, quæ affectui pectorali magnopere gravi supervenit, hydrargyri præparationes non solum luem, verum etiam omnia pectoralia symptomata amoverunt. Cicuta in scrophulæ morbo sæpissime laudata, spes magnas in Phthiseos curatione expletura videbatur; talia autem adhuc minime præstitit,

præstitit, vi tamen ejus hebetante ad dolores sopiendos utilis esse potest.

Sanguinis cursum a pulmonibus ad cutem dirigere omnino jus est; et hinc laneum indusium remedium longe efficacissimum statim repetendum est, (vid. supra de ejus usu). Lenem exercitationem, sedis pensilis motionem, navigationem &c. plurimum prodesse, omnes uno ore consentiunt; verum equo vehi hoc duplum beneficium afferre videtur, quod non solum corpus verum etiam animum exercet; veruntamen ex his navigationem longe optimam esse exercitationem usus edocet; sæpe etenim nautas hoc morbo irretitos, quando diutius aliquo in portu detenti sunt, conqueri, et nil præter mortem sibi met proponere, ni altum statim petant, et ubi in alto sunt, officiis ac alii nautæ fungi comperies: ex quo patet quod navigatio Phthisin saltem suspendere potest. De modo autem ejus operandi variæ sunt opiniones; nonnulli bonos ejus effectus ad aërem marinum, alii verisimilius fortasse ad nauseam et vomitum, quibus

quibus fere omnes hoc remedium experti tentati sunt, et quibus nil fortius sanguinem ad superficiem corporis determinat, referre voluit; lenis quoque et constans navis motus ad hoc haud parum confert; maxima beneficia ab sedis penfilis motione accepta plurimi referunt; res sane haud levis momenti iis, qui exercitationem æquivalentem parandi sumptus tolerare nequeunt; ambulatio sanguinis cursum pulmones versus dirigit, et ideo Phthificis non permittenda est, sed ei gestatio sufficiens sit; nausea et vomitus sanguinis determinationi externe magnopere favent. Quidam emetica ad nauseam solummodo excitandam exhiberi jubent; sed fortasse hoc magis debilitat ac si ad plenam vomitionem exhibeantur, et bis terve in septimana repetantur. Emetica hoc modo administrata ventriculum non modo exinaniant et bilis accumulationi obstant; verum pulmonibus vomitione compressis quicquid muci vel materie purulentæ in ramulis bronchiorum, vesiculis aëris, tuberculis aut vomicis continetur expellere plurimum tribuunt, et sic incommodis

quæ a tussi perpetua proveniunt quodammodo amotis, pulmones conquiescere permittuntur, donec materies iterum accumulata irritationem renovet.

Tussis molesta medicamentis mucilaginosi, scilicet quæ fauces et glottidem linunt et sic irritationem tollunt pulmonesque quiescere faciunt lenienda est. Glycyrrhyza, gummi arabicum, althea, tussilago, etc. hoc bene efficiunt; at si tussis gravior evadat, opio, quamvis phlogisticæ diathesi favente, mitiganda est, quia plus boni, ex placida quiete conciliata, quam mali, ex phlogistica diathesi adjuta, eveniat. Opium, kino, catechu, potio cretacea, extractum hæmatoxyli, simarouba, &c. diarrhœam probe comprimunt; fudores colliquitivi acido sulphurico, aëre frigidulo, cubiculo bene loto, vestimentis levibus injectis, parvis dosibus sulphatis zinci, et finem versus ubi vires multum fractæ sunt, cinchonâ officinali, et ferri præparationibus compescendi sunt. Thoracis dolorem epispastica, et si phlogistica diathesis

thesis multum urgeat, venæsectio probe leniunt. Aphthæ nonnunquam ad tempus amoveri possunt gargarismate, linctu astringente, &c. Puris expectorationem asæfætidæ solutio, lac ammoniacum cum oxymelle scillitico plurimum adjuvant.

Diætâ super nunc restat aut paucis absolvam ; inter omnes fere ratum est quod ex lacte et faraceis ut plurimum constaret, hujusmodi enim diætâ dum mitis, fatis nutriens et beni succi est, nec irritat, nec cor et arterias incitat. Lac vaccinum facilius parari potest, et ubi nil obstat quominus usus ejus adhibeatur, cæteris anteponendum est ; sed interdum præ majore casei copiâ quem ventriculi succo coagulatum præbet, lacti caprino aut asinino posthabendum est ; hæc etenim concoctu facilia sunt propter quod sacchari plus, butyri autem et casei minus, habent. Lac muliebre et equinum secundum ab iis locum tenent ; nonnulli lacti ebutyrato propter acorem primum locum concedunt ; dum alii lac recens
cum

cum pauxillo spiritûs vini et sacchari commistum anteponunt. Minuta portio carnis atque vini, aquæ dupla quantitate admisti, summo cum fructu permittitur. De usu aërum factitiorum in hoc morbo plurimum disputatum fuit ; sed quoniam nil pro certo de iis teneo, silentio præteriundum duco.

F I N I S.

THE NATIONAL GEOGRAPHIC MAGAZINE
PUBLISHED BY THE NATIONAL GEOGRAPHIC SOCIETY
WASHINGTON, D. C.
1900

AMERICA

1918

I. N. A.

